

P7_TA-PROV(2010)0035

Situația din Ucraina

Rezoluția Parlamentului European din 25 februarie 2010 referitoare la situația din Ucraina

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind Ucraina,
- având în vedere declarația comună privind Parteneriatul estic lansat la Praga la 7 mai 2009,
- având în vedere declarația și recomandările Comisiei de cooperare parlamentară UE-Ucraina, a cărei reuniune a avut loc în perioada 26-27 octombrie 2009,
- având în vedere faptul că Ucraina este membră a Organizației Mondiale a Comerțului din martie 2008,
- având în vedere aprobarea de către Consiliul ministerial al Comunității Energiei, organizat la Zagreb în decembrie 2009, a aderării Ucrainei la Tratatul de instituire a Comunității Energiei,
- având în vedere Acordul de parteneriat și cooperare (APC) dintre Uniunea Europeană și Ucraina, intrat în vigoare la 1 martie 1998, și negocierile actuale cu privire la acordul de asociere (AA) destinat să înlocuiască APC,
- având în vedere Programul de asociere UE-Ucraina, care înlocuiește Planul de acțiune UE-Ucraina și care a fost aprobat de Consiliul de cooperare UE-Ucraina din iunie 2009,
- având în vedere acordul dintre Comunitatea Europeană și Ucraina privind facilitarea acordării de vize, semnat la 18 iunie 2007, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2008, și dialogul între UE și Ucraina privind vizele, lansat în octombrie 2008,
- având în vedere Memorandumul de înțelegere privind instituirea unui dialog cu privire la politica regională și la dezvoltarea cooperării regionale dintre Ministerul Dezvoltării Regionale și al Construcțiilor din Ucraina și Comisia Europeană, semnat la 22 iulie 2009,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1638/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 octombrie 2006 de stabilire a dispozițiilor generale privind instituirea unui Instrument european de vecinătate și de parteneriat (IEVP)¹,
- având în vedere Memorandumul de înțelegere privind cooperarea în domeniul energiei între Uniunea Europeană și Ucraina, semnat la 1 decembrie 2005,
- având în vedere Declarația comună adoptată de Conferința comună UE-Ucraina privind investițiile internaționale pentru modernizarea sistemului de transport al gazelor, care a avut loc la 23 martie 2009,
- având în vedere acordul dintre Naftogaz și Gazprom privind taxele de tranzit pentru aprovizionarea cu petrol pentru 2010, convenit în decembrie 2009,
- având în vedere rezultatele primului tur de scrutin al alegerilor prezidențiale din Ucraina din 17 ianuarie 2010, precum și celui de-al doilea tur de scrutin din 7 februarie 2010,
- având în vedere declarațiile prezentate de misiunea OSCE/BIDD0 de observare a alegerilor prezidențiale din 17 ianuarie și 7 februarie 2010, a cărei concluzie a fost că

¹ JO L 310, 9.11.2006, p. 1.

majoritatea standardelor internaționale au fost respectate,

- având în vedere declarația Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate, Catherine Ashton, din 8 februarie 2010 privind alegerile prezidențiale din Ucraina,
 - având în vedere modificările de ultim moment la legea electorală din Ucraina adoptate de Verkhovna Rada la 3 februarie 2010, înaintea celui de-al doilea tur al alegerilor prezidențiale,
 - având în vedere Programul indicativ național pentru Ucraina 2011-2013,
 - având în vedere rezultatele summiturilor recente UE-Ucraina, inclusiv recunoașterea de către summitul UE-Ucraina din 2008 de la Paris a Ucrainei ca țară europeană care împărtășește cu țările Uniunii Europene o istorie și valori comune, precum și concluziile summitului UE-Ucraina organizat la 4 decembrie 2009 la Kiev,
 - având în vedere articolul 110 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Ucraina este o țară vecină de importanță strategică pentru UE; întrucât mărimea, resursele, populația și așezarea sa geografică conferă Ucrainei o poziție distinctă în Europa și fac din această țară un actor regional determinant;
 - B. întrucât Ucraina este o țară europeană și, în conformitate cu articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană, aceasta are posibilitatea de a solicita să devină membru al UE, ca toate statele europene care aderă la principiile libertății, democrației, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale statului de drept;
 - C. întrucât în concluziile misiunii OSCE/BIDD0 de observare a alegerilor, se afirmă că alegerile au respectat, în general, standardele internaționale;
 - D. întrucât alegerile prezidențiale ce au avut loc la 17 ianuarie și 7 februarie 2010 au fost organizate în bune condiții, respectând drepturile civile și politice, inclusiv libertatea de întrunire, de asociere și de exprimare, acest fapt demonstrând că Ucraina este capabilă să organizeze alegeri libere și corecte;
 - E. întrucât, deși organizațiilor neguvernamentale nu li s-a permis în mod oficial să observe modul de desfășurare al alegerilor, prezența observatorilor locali și internaționali a crescut în mod considerabil gradul de transparență din timpul procesului electoral și al zilei de votare;
 - F. întrucât, la 17 februarie 2010, în urma unui apel din partea Prim-ministrului Timoșenko, Înalta Curte Administrativă din Ucraina a suspendat decizia Comisiei Electorale Centrale de stabilire a rezultatelor alegerilor prezidențiale și de recunoaștere a lui Victor Ianukovici ca Președinte al Ucrainei; întrucât prim-ministrul și-a retras apelul la 20 februarie, susținând că instanța nu dorea să îi facă dreptate;
 - G. întrucât acuzații reciproce de fraudă și modificări de ultimă oră a legii electorale au influențat negativ atmosfera din campania pentru cel de-al doilea tur de scrutin;
 - H. întrucât ar trebui reamintit că Ucraina este o țară care a cunoscut comunismul și dominația sovietică și care a parcurs un drum lung pentru a depăși moștenirea negativă a acestora;
 - I. întrucât unul dintre principalele obiective ale politicii externe a Parlamentului îl constituie consolidarea și stimularea Politicii europene de vecinătate, ce urmărește întărirea legăturilor politice, economice și culturale dintre țările în cauză cu UE și statele sale membre;

- J. întrucât Parteneriatul estic începe să capete contur; întrucât Parlamentul speră ca noile autorități ucrainene să depună eforturi în vederea îndeplinirii obiectivelor acestuia; întrucât Parteneriatul estic se poate dovedi fructuos și poate contribui la dezvoltarea pașnică, la stabilitatea și prosperitatea tuturor țărilor estice vecine, inclusiv a Ucrainei, numai dacă se bazează pe proiecte practice și credibile, finanțate în mod corespunzător;
- K. întrucât UE sprijină ideea unei Ucraine stabile și democratice, care respectă principiile economiei sociale de piață, ale statului de drept, ale drepturilor omului și ale protecției minorităților și care garantează drepturile fundamentale; întrucât stabilitatea politică pe plan intern în Ucraina și intensificarea eforturilor privind reforma internă reprezintă condițiile prealabile pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor dintre UE și Ucraina;
- L. întrucât Ucraina a pierdut, în mod regretabil, mai mult de cinci ani de la Revoluția portocalie, fără a aborda în mod corespunzător principalele deficite constituționale și instituționale, în special pentru a soluționa conflictele de competență dintre președinte și prim-ministru; întrucât acest lucru a avut drept consecință amânarea, implementarea incoerentă sau neexecutarea unor importante proiecte de reformă în domeniul public, economic și social;
- M. întrucât, independent de rezultatele alegerilor prezidențiale, Ucraina trebuie să aplice în prezent reformele constituționale, pentru a institui un sistem viabil și eficient de echilibrare a puterilor, menit să definească o repartizare clară a competențelor între președinte, cabinetul de miniștri și Verkhovna Rada;
- N. întrucât relațiile UE-Ucraina au cunoscut în general progrese notabile în cursul ultimilor ani, și în special în domeniile politicii externe și de securitate, precum și în ceea ce privește aspectele comerciale, financiare și economice; întrucât nu s-au înregistrat progrese suficiente în domeniile energiei și al mediului;
- O. întrucât aderarea Ucrainei la Organizația Mondială a Comerțului (OMC) marchează o etapă importantă în acceptarea de către această țară a standardelor economice europene și internaționale și a unor legături comerciale mai strânse cu UE, accelerând negocierile privind stabilirea unei zone de liber-schimb consolidate și globale, făcând parte integrantă din Acordul de asociere;
- P. întrucât aderarea Ucrainei la Tratatul de instituire a Comunității Energiei este de o importanță majoră pentru toate părțile implicate;
- Q. întrucât acordul de asociere dintre UE și Ucraina trebuie să servească drept instrument al procesului de reformă și să acorde un rol mai pregnant societății civile,
1. salută faptul că în raportul misiunii internaționale de observare a alegerilor prezidențiale din Ucraina se afirmă că progresul înregistrat în comparație cu alegerile anterioare este semnificativ, alegerile de anul acesta respectând majoritatea standardelor OSCE și UE privind alegerile libere și corecte;
 2. salută declarația misiunii OSCE/BIDD0 de observare a alegerilor referitoare la respectarea drepturilor civile și politice, inclusiv a libertății de întrunire, de asociere și de exprimare într-un mediu pluralist al mijloacelor de informare;
 3. salută participarea relativ numeroasă la vot, care reflectă implicarea activă a cetățenilor ucraineni pentru a decide asupra evoluției țării lor; salută faptul că la aceste alegeri au participat candidați care au reprezentat un spectru divers de vederi politice diferite, oferind electoratului opțiuni reale;
 4. regretă faptul că legislația referitoare la alegeri rămâne un subiect de dezbateri continue și

subliniază faptul că actuala legislație privind alegerile, astfel cum a fost modificată în august 2009, este considerată de către OSCE/BIDD0 drept un pas înapoi în comparație cu legislația anterioară, rezultând într-un cadru juridic confuz și incomplet; regretă adoptarea de către Verkhovna Rada a unor modificări foarte controversate ale legii privind alegerile prezidențiale, modificări propuse de Partidul Regiunilor cu numai câteva zile înaintea celui de-al doilea tur de scrutin; încurajează, prin urmare, autoritățile ucrainene să revizuiască și să completeze legislația electorală a țării; solicită o mai mare transparență în finanțarea candidaților și a partidelor politice și o finanțare mai transparentă a campaniilor din perioada preelectorală;

5. recunoaște că Ucraina a ratificat Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale și Carta europeană limbilor regionale sau minoritare, însă invită autoritățile ucrainene să depună eforturi mai mari pentru a veni în întâmpinarea comunităților minoritare din Ucraina prin continuarea implicării acestor comunități în evoluțiile politice ale țării și prin promovarea în mod adecvat a dreptului la educație în limbile minoritare;
6. admite faptul că Ucraina, fiind o țară europeană, are o istorie și valori comune cu țările Uniunii Europene și recunoaște aspirațiile europene ale Ucrainei;
7. se așteaptă ca autoritățile ucrainene să recunoască necesitatea de stabilizare politică și economică și să depună eforturi în acest sens, în special prin intermediul reformei constituționale, prin consolidarea statului de drept, instituirea economiei sociale de piață, precum și necesitatea unor eforturi reînnoite în domeniul combaterii corupției și al îmbunătățirii climatului de afaceri și investiții;
8. subliniază importanța consolidării cooperării dintre Ucraina și UE în domeniul energetic și solicită încheierea de acorduri suplimentare între cele două părți, care să aibă drept scop asigurarea securității furnizării de energie pentru ambele părți, inclusiv un sistem fiabil de tranzit pentru petrol și gaze;
9. invită Ucraina să pună în aplicare și să ratifice integral aderarea sa la Tratatul de instituire a Comunității Energiei și să adopte rapid o nouă legislație în domeniul gazelor care să respecte dispozițiile din Directiva UE 2003/55/CE;
10. subliniază faptul că, în ciuda înregistrării de progrese, prezentul acord de facilitare a acordării de vize ar trebui reexaminat din perspectiva unor obiective pe termen lung și solicită Consiliului să însărcineze Comisia să revizuiască acest acord împreună cu autoritățile ucrainene, cu scopul de a elabora o foaie de parcurs pentru eliminarea vizelor de călătorie în cazul Ucrainei, inclusiv, cu obiectivul intermediar, de eliminare a taxelor existente de eliberare a vizelor;
11. solicită Comisiei să colaboreze cu statele membre și cu Ucraina în vederea pregătirii unor măsuri speciale care să fie adoptate cu ocazia campionatului european de fotbal din 2012, pentru a facilita călătoriile deținătorilor de bilete;
12. salută sprijinul activ acordat de Ucraina Parteneriatului estic și Adunării Parlamentare Euronest, precum și angajamentul acestei țări de a-și consolida eforturile de garantare a unui nivel mai ridicat de democrație și de respectare a statului de drept, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și angajamentul său față de economia socială de piață, de dezvoltarea durabilă și de buna guvernanță;
13. sprijină inițiativele emblematic stabilite în cadrul Parteneriatului estic privind, în special, gestionarea integrată a frontierelor, energia și zona de liber schimb, precum și consolidarea capacității instituționale;

14. speră că Ucraina își va confirma determinarea de a-și continua calea spre integrare europeană, precum și spre o cooperare strânsă cu UE în domeniul relațiilor de vecinătate din cadrul Parteneriatului estic și al politicilor din cadrul inițiativei Sinergia Mării Negre;
15. invită Comisia și Consiliul să reafirme voința UE de a ajuta Ucraina în acest sens prin intermediul instrumentelor propuse de Parteneriatul estic și de Programul de asociere UE-Ucraina; invită Comisia să alinieze Programul indicativ național pentru Ucraina 2011-2013 cu Programul de asociere UE-Ucraina;
16. subliniază că Acordul privind zona de liber schimb consolidată și globală, ar trebui să asigure integrarea treptată a Ucrainei pe piața internă a UE, inclusiv extinderea către Ucraina a celor patru libertăți;
17. salută intenția de a se institui o reprezentanță a Băncii Europene de Investiții (BEI) la Kiev și subliniază importanța unei implicări mai mari a BEI în Ucraina;
18. subliniază importanța intensificării cooperării în ceea ce privește schimburile de tineri și studenți și a accelerării dezvoltării programelor de burse, ceea ce va permite cetățenilor ucraineni să se familiarizeze cu Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia;
19. îndeamnă toate țările vecine să respecte pe deplin sistemul democratic ucrainean și să nu facă nicio presiune economică sau de altă natură cu scopul schimbării voinței democratice a Ucrainei și a deciziilor luate de această țară în legătură cu dezvoltarea sa politică, socială și economică;
20. își exprimă profundul regret cu privire la decizia președintelui Ucrainei aflat la sfârșit de mandat, Viktor Iușcenko, de a decerna postum lui Stepan Bandera, unul dintre liderii Organizației Naționaliștilor Ucraineni care a colaborat cu Germania nazistă, titlul de „Erou Național al Ucrainei”; își exprimă speranța, în acest sens, că noua conducere a Ucrainei va reveni asupra deciziilor de acest fel și își va menține angajamentele față de valorile europene;
21. invită Comisia să ofere asistența tehnică necesară pentru a îmbunătăți în mod radical eficiența energetică a rețelei de electricitate și să intensifice cooperarea în domeniul reformelor din sectorul gazelor naturale, în scopul aducerii acestuia la nivelul normelor europene; solicită acordarea unui ajutor european consecvent pentru o strategie ucraineană de reducere a consumului de energie și de mărire a eficienței energetice, care reprezintă calea optimă de reducere a costurilor legate de gaz și a dependenței sale de importurile de energie;
22. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, statelor membre, guvernului și parlamentului Ucrainei, precum și Adunărilor parlamentare ale Consiliului Europei, OSCE și NATO.